

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BOL
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL**

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE BOL
ZA RAZDOBLJE OD 2026. GODINE DO 2028. GODINE**

Listopad 2025.

SADRŽAJ

I. UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA

1. Uvod
2. Izrada, predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova
 - 2.1. *Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine, br. 1/2024)*
 - 2.2. *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 158/23 i 154/24)*
 - 2.3. *Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine, br. 44/2024)*
 - 2.4. *Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 4/24 i 122/25)*
3. Metodologija izrade proračuna i financijskog plana jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
 - 3.1. *Izrada proračuna*
 - 3.2. *Izmjene i dopune proračuna*
 - 3.3. *Transparentnost proračuna*
 - 3.4. *Poslovanje preko jedinstvenog računa proračuna*
 - 3.5. *Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu*
 - 3.6. *Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti*
 - 3.7. *Dostava ugovora, te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima*
 - 3.8. *Sudjelovanje građana u procesu planiranja proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave*

II. UPUTE ZA IZRADU FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH KORISNIKA

1. Metodologija izrade financijskog plana proračunskog korisnika
 - 1.1. *Namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika*
 - 1.2. *Planiranje proračuna*
 - 1.2.1. *Poslovanje preko jedinstvenog računa proračuna*
 - 1.2.2. *Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine, br. 1/2024)*
 - 1.2.3. *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br.158/23 i 154/24)*
 - 1.2.4. *Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine, br. 44/2024)*
 - 1.2.5. *Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 4/24 i 122/25)*
 - 1.3. *Izrada, predlaganje i donošenje financijskih planova prema Zakonu o proračunu*
 - 1.4. *Izrada financijskog plana proračunskih korisnika*
 - 1.5. *Vremenska dinamika izrade financijskih planova i proračuna za razdoblje od 2026. godine do 2028. godine*
 - 1.6. *Izmjene i dopune financijskog plana*
 - 1.7. *Transparentnost proračuna - zakonska obveza*

I. UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA

1. UVOD

Proračunski proces u Republici Hrvatskoj uređen je odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine br. 144/21, dalje u tekstu Zakon) kako na državnoj tako i na lokalnoj razini.

Prijedlog uputa za izradu proračuna JLPRS Ministarstvo financija je objavilo na svojoj web stranici i dostavilo svim županijama, gradovima i općinama kako bi na temelju istih izradile upute za izradu proračuna svoje jedinice i dostavile svojim proračunskim i drugim korisnicima.

Upute su objavljene na stranicama Ministarstva financija i mogu se preuzeti na niže navedenom linku:

<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/upute-za-izradu-proracuna-jlp-r-s/205>

2. IZRADA, PREDLAGANJE I DONOŠENJE PRORAČUNA I FINACIJSKIH PLANOVA

2.1. Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine, br. 1/2024)

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna u primjeni je od proračunskog procesa za razdoblje 2026.-2028. Odredbe Pravilnika odnose se na državni proračun, proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravilnikom se propisuje:

- način primjene modificiranog novčanog načela, odnosno modificiranog obračunskog načela u postupku planiranja i izvršavanja proračuna i financijskog plana,
- izgled i sadržaj, dostava i objava proračuna odnosno financijskog plana, rebalansa proračuna i financijskog plana te
- uvjeti i pravila preraspodjele sredstava proračuna

Primjena modificiranog obračunskog načela

U planiranju, izvršavanju i izvještavanju o izvršavanju financijskih planova i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave priznavanje i iskazivanje poslovnih događaja temelji se na primjeni modificiranog obračunskog načela. Navedeno znači da se prihodi planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni, a rashodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem

se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveze), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju.

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna sadrži detaljne odredbe vezane uz primjenu modificiranog obračunskog načela u izradi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sadržaj i izgled proračuna/financijskog plana

Sadržaj i izgled proračuna i financijskog plana propisan je člancima 14. do 24. te člancima 28. do 40. Pravilnika

2.2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 158/23)

U planiranju proračuna i financijskih planova za 2026. i projekcija za 2027. i 2028. koristi se ekonomska klasifikacija propisana Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2025. - 2027. dan je detaljan prikaz izmjena računskog plana za potrebe procesa izrade proračuna i financijskih planova za razdoblje 2025.- 2027. u odnosu na do tada važeći.

2.3. Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine, br. 44/2024)

Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije uređuje način planiranja i izvršavanja, povrat sredstava te evidentiranje i izvještavanje o sredstvima Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije u primjeni je od proračunskog procesa za razdoblje 2025. -2027. a propisuje:

- način planiranja i izvršavanja sredstava Europske unije,
- povrat sredstava te
- evidentiranje i izvještavanje o sredstvima Europske unije u Republici Hrvatskoj

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici u korištenju EU sredstava mogu se javiti u ulozi:

- korisnika projekta koji ima sklopljen Ugovor/Odluku o dodjeli bespovratnih sredstava s programskim tijelom u Republici Hrvatskoj,
- korisnika projekta koji je ujedno i nositelj projekta u onim EU projektima kod kojih je sklopljen ugovor o partnerstvu,
- partner u onim EU projektima kod kojih je sklopljen ugovor o partnerstvu (sredstva mu prenosi korisnik koji je ujedno i nositelj EU projekta) i
- korisnik projekta koji izravno potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s Europskom komisijom.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici u planiranju i izvršavanju EU sredstava obvezni su primjenjivati modificirano obračunsko načelo na način:

1. Prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU unutar podskupine 632 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.
2. Iznimno, od točke 1., prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU unutar podskupine 632 mogu se planirati u razdoblju u kojem se planira plaćanje rashoda na teret sredstava predujma uplaćenog od strane Europske komisije, a iskazuju u razdoblju u kojem su plaćeni rashodi i u visini plaćenih rashoda iz sredstava predujma.
3. Prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava unutar podskupine 638 i prihodi od pomoći od inozemnih vlada 631 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.
4. Prihodi od prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna unutar odjeljka 6393 i 6394 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.
5. Dani predujmovi za EU projekte korisnicima projekta planiraju se kao rashod prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje zahtjev za nadoknadom sredstava temeljem isporučenih roba, radova i usluga, a iskazuju kao rashod u izvještajnom razdoblju u kojem je zaprimljen zahtjev za nadoknadom sredstava od korisnika projekta za isporučenu robu, radove i usluge.
6. Rashodi za provedbu projektnih aktivnosti unutar razreda 3 i 4 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveza), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju.
7. Iznimno od točke 6. rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava unutar odjeljka 3681, 3682, 3693 i 3694 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihovo plaćanje, a iskazuju kao rashod u izvještajnom razdoblju u kojem su plaćeni.
8. Za obračunska plaćanja planira se i iskazuje prihod, odnosno primitak i rashod, odnosno izdatak u planskom razdoblju u kojem se obračunsko plaćanje provodi.

2.4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 4/24 i 122/25)

Pravilnik o proračunskim klasifikacijama donesen u siječnju 2025. u primjeni je od proračunskog ciklusa 2025. – 2027. U skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama iz siječnja 2025. kao i u skladu s prethodnim pravilnicima na razini državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koristile su se obvezne oznake izvora financiranja isključivo na razini razreda i to na sljedeći način:

- 1 opći prihodi i primici
- 2 doprinosi
- 3 vlastiti prihodi

- 4 prihodi za posebne namjene
- 5 pomoći
- 6 donacije
- 7 prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja
- 8 namjenski primici

Uz obvezne oznake izvora financiranja i na državnoj i na lokalnoj odnosno regionalnoj razini u prethodnom razdoblju postojale su vlastite oznake nižih razina izvora financiranja temeljene na Pravilniku o proračunskim klasifikacijama.

U nastavku se daje prikaz razreda i skupina izvora financiranja koje će se ujednačeno koristiti za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na sljedeći način:

1 Opći prihodi i primici

- 11 Opći prihodi i primici

3 Vlastiti prihodi

- 31 Vlastiti prihodi

4 Prihodi za posebne namjene

- 40 Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa
- 42 Prihodi od spomeničke rente
- 43 Ostali prihodi za posebne namjene

5 Pomoći

- 50 Pomoći iz državnog proračuna
- 51 Programi Unije
- 510 Programi Unije
- 52 Ostale pomoći
- 53 Darovnice
- 54 Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF)
- 56 Fondovi EU
- 561 Europski socijalni fond plus
- 562 Kohezijski fond
- 563 Europski fond za regionalni razvoj
- 564 Fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu
- 565 Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
- 566 Modernizacijski fond
- 567 Socijalni fond za klimatsku politiku
- 57 Ostali programi EU
- 575 Fond za azil, migracije i integraciju
- 577 Fond za pravednu tranziciju
- 578 Fond za unutarnju sigurnost
- 579 Fond za integrirano upravljanje granicama
- 58 Instrumenti EU nove generacije
- 581 Mehanizam za oporavak i otpornost - bespovratna sredstva

6 Donacije

- 61 Donacije

7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja

- 71 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja

8 Namjenski primici

81 Namjenski primici od zaduživanja

810 Namjenski primici od zaduživanja – ostali

Unutar razreda i skupina na kojima se evidentiraju EU sredstva, izmjenama i dopunama Pravilnika utvrđene su jedinstvene bročane oznake izvora financiranja kako bi se osiguralo praćenje EU tijekova prema pojedinim EU programima i fondovima i to od uplate sredstava u državni proračun, zatim prijenosa sredstava iz državnog proračuna korisnicima EU projekata pa do utroška sredstava kod navedenih korisnika. S obzirom na značajna sredstva koja su Republici Hrvatskoj dostupna iz proračuna EU, klasifikacija izvora financiranja ima ključnu ulogu u praćenju EU tijekova odnosno ona daje odgovor na pitanje koliko se troši, iz kojih izvora dolazi novac za financiranje javnih potreba, u kojem opsegu se te potrebe sufinanciraju nacionalnim sredstvima, koliko iz vlastitog učešća, a koliko iz EU sredstava koja su na raspolaganju Republici Hrvatskoj.

Uz propisane obvezne razrede, skupine i podskupine Pravilnikom su predviđene i dodatne analitičke oznake izvora financiranja vezane uz EU tijekove te dodatne analitičke oznake izvora financiranja za pomoći koje se doznachavaju iz državnog proračuna. Upravno tijelo jedinice nadležne za financije i nadalje može uz bročane oznake propisane Pravilnikom dodijeliti podskupine odnosno dodatne analitičke oznake izvora financiranja za vlastite potrebe, ali samo unutar razreda 1, 3, 4, 6, i 7 te unutar podskupine 810.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su izvore financiranja sukladno Pravilniku planirati najkasnije od proračunskog ciklusa za razdoblje 2027. – 2029. Međutim, Pravilnikom je primjena obvezna u planiranju i izvršavanju proračuna i financijskog plana od proračunskog ciklusa za razdoblje 2026. – 2028. za izvore financiranja unutar razreda 5 Pomoći i 8 Namjenski primici.

Jedinice i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici kod planiranja i izvršavanja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka koriste najniže razine izvora financiranja. Najniža razina izvora financiranja na kojoj se prikazuje prijedlog proračuna koji se upućuje predstavničkom tijelu na donošenje je razina skupine odnosno podskupine.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA I FINANCIJSKOG PLANA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba navedenoga Zakona.

3.1. Izrada proračuna

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za proračunsku godinu, a sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za slijedeće dvije godine. **Proračun JLPRS sastoji se od općeg i posebnog dijela, te obrazloženja proračuna.**

Opći dio proračuna sastoji se od ***sažetka računa prihoda i rashoda*** (ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine), ***sažetka računa financiranja*** (ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova), ***računa prihoda i rashoda*** (ukupni prihodi i rashodi iskazani prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine, ukupni rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji), ***računa financiranja*** (ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine), ***prenesenog višak ili prenesenog manjka prihoda nad rashodima*** (ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, opći dio proračuna sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima) i ***višegodišnjeg plana uravnoteženja*** (ako JLP(R)S ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun donosi, ako JLP(R)S ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun donosi).

Posebni dio proračuna sastoji se od ***plana rashoda i izdataka proračuna i proračunskih korisnika*** iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Obrazloženje proračuna sastoji se od ***obrazloženja općeg i posebnog dijela proračuna*** (obrazloženje općeg dijela proračuna sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna i obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška proračuna, obrazloženje posebnog dijela proračuna temelji se na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja).

3.2. Izmjene i dopune proračuna

Sukladno odredbama Zakona o proračunu izmjenama i dopunama financijskog plana mijenja se isključivo usvojeni plan za tekuću proračunsku godinu. Na postupak donošenja izmjena i dopuna financijskog plana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja financijskog plana. Izmjenama i dopunama financijskog plana ne mogu se umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primici i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u financijskom planu, izmjenama i dopunama financijskog plana moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka. Uz svake izmjene i dopune financijskog plana obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna financijskog plana (općeg i posebnog dijela).

3.3. Transparentnost proračuna

U cilju transparentnosti i slobodnog pristupa informacijama kao i njihovom povezivanju, preuzimanju i ponovnom korištenju materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju se u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

Zakon o proračunu u članku 144. propisuje:

- Proračun i izmjene i dopune proračuna, odluka o privremenom financiranju, odluka i izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski planovi i izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna te polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvanproračunskog korisnika
- Financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika objavljuje se na njegovim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice
- Opći i posebni dio proračuna, odluka o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna, odluka o privremenom financiranju te opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna objavljuju se u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Vodič za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna objavljuje se na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) propisano je da su općina, grad i županija dužne na svojim mrežnim stranicama javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive. Zakonom o proračunu također je propisano da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive.

3.4. Poslovanje preko jedinstvenog računa proračuna

Temeljem članka 50. st.2. Zakona o proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su imati jedinstveni račun proračuna koji se otvara i vodi u kreditnoj instituciji, a na kojem se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sustav poslovanja preko jedinstvenog računa proračuna podržava efikasno upravljanje viškovima i manjkovima proračunskog sustava, pruža točne i pravovremene informacije o novčanim tokovima proračuna i proračunskih korisnika, omogućava sveobuhvatnije i točnije projekcije likvidnosti te praćenje i nadzor nad naplatom prihoda i primitaka i drugih priljeva odnosno pravovremeno izvršavanje rashoda i izdataka i drugih odljeva, što osigurava realnije i kvalitetnije planiranje i izvršavanje proračuna.

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu dodatno je, kao nadogradnju jedinstvenom računu proračuna, propisao obvezu uvođenja Objedinjene glavne knjige proračuna, sustava koji, kao nadopuna postojećim Glavnim knjigama proračuna i Glavnim knjigama proračunskih korisnika, na jednom mjestu objedinjava podatke o poslovnim događajima iz Glavne knjige proračuna i Glavnih knjiga proračunskih korisnika iz nadležnosti proračuna.

Proračuni čiji su proračunski korisnici u trenutku stupanja na snagu Pravilnika poslovali preko jedinstvenog računa proračuna, bili su obvezni uspostaviti Objedinjenu glavnu knjigu proračuna do 1. siječnja 2025. Proračuni čiji proračunski korisnici u trenutku stupanja na snagu ovoga Pravilnika ne posluju preko jedinstvenog računa proračuna već preko vlastitih računa u poslovnim bankama, obvezni su uspostaviti Objedinjenu glavnu knjigu proračuna do 1. siječnja 2026.

Objedinjena glavna knjiga na razini nadležnog proračuna omogućava potpunije podatke i brži pristup podacima proračunskih korisnika potrebnih za praćenje dinamike stvaranja rashoda i obveza proračunskih korisnika prema modificiranom načelu nastanka događaja, za bolje planiranje likvidnost proračuna i potrebu za zaduživanjem, te automatiziranu usklađenost podataka na eliminacijskim računima kod konsolidacije financijskih izvještaja proračuna te cjelovitije podatke za preliminarne izračune rezultata po završetku obračunskih razdoblja.

3.5. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu

Sukladno odredbama članka 43. Zakona o proračunu, načelnica je obvezna dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- Proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine
- Odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Izmjene i dopune Proračuna te izmjene i dopune navedene odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Odluku o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako predstavničko tijelo ne donese proračun prije početka proračunske godine

U Uputama iz prethodnih godina istaknuto je kako su jedinice u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija **lokalni.proracuni@mfin.hr** poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sukladno članku 90. Zakona o proračunu, ***godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.***

Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku ni Ministarstvu financija niti Državnom uredu za reviziju. Sukladno uputama iz prethodnih godina, a isto vrijedi i za razdoblje 2026. - 2028.:

- Ministarstvu financija je potrebno na e-mail adresu lokalni.proracuni@mfin.hr dostaviti isključivo link na internetsku stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je izvještaj objavljen.
- Državnom uredu za reviziju podatak o linku potrebno je dostaviti na e-mail Državnog ureda za reviziju i to: dur.split@revizija.hr

3.6. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi predsjednik predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovníkom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta. Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine (čl. 39. st. 1. Zakona o proračunu),
2. Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke (čl. 14. st. 1. Zakona o proračunu),
3. Izmjena i dopuna Proračuna (čl. 39. st. 2. Zakona o proračunu),
4. Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne regionalne samouprave (čl. 42. st. 2. Zakona o proračunu) i
5. Odluke o porezima (čl. 42. i 43., a u svezi sa člankom 53. Zakona o lokalnim porezima, Narodne novine, br. 115/16 i 101/17).

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za financijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akata pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su proračun, odluku o izvršavanju proračuna, kao i izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti

Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu na adresu e-pošte nadzor.zakonitosti@mfin.hr u PDF formatu s potpisom odgovorne osobe i pečatom. Molimo ne dostavljati link na stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave već isključivo dostaviti naprijed navedene proračunske dokumente.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su dostaviti radi nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvu financija samo opće akte navedene pod rednim brojevima 1. do 5. te se skreće pozornost da ne dostavljaju i druge akte, izuzev navedenih.

3.7. Dostava ugovora, te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima

Člancima 123., 128. i 130. Zakona o proračunu i Pravilnikom o postupku dugoročnog zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 67/22) propisana je obveza i rok dostave Ministarstvu financija ugovora o zaduženju i izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima na Obrascu IZJS - Izvješće o dugoročnom zaduženju / jamstvu/suglasnosti. Skenirani ugovori i obrasci IZJS (s potpisom župana/gradonačelnika/načelnika i s pečatom) dostavljaju se na e-mail adresu Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr u propisanom roku.

3.8. Sudjelovanje građana u procesu planiranja proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Kao i prijašnjih godina, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski korisnici, po usvajanju proračuna od strane predstavničkog tijela, proračune i financijske planove dužni su objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prilikom izrade proračuna za razdoblje 2026. - 2028. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju razmotriti komentare koje su zaprimile na usvojen i po usvajanju objavljen proračun. I ove godine, a kako bi se građanima i ostaloj zainteresiranoj javnosti omogućilo aktivnije sudjelovanje u procesu izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz ostale već prisutne načine sudjelovanja, preporuka je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguraju zainteresiranoj javnosti mogućnost online dostave komentara, preporuka i prijedloga, na usvojeni proračun za razdoblje 2026. - 2028.

II. UPUTE ZA IZRADU FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH KORISNIKA

1. METODOLOGIJA IZRADU FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (upravni odjeli i korisnici za koje su oni nadležni) obvezni su izraditi **financijske planove** u skladu s odredbama **Zakona o proračunu** i pridržavati se **Uputa**.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje financijske planove dostavljaju jedinici čiji su korisnici, odnosno nadležnom upravnom tijelu. Popis proračunskih korisnika Općine Bol objavljen je u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 51/17). Proračunski korisnici Općine Bol koji su evidentirani u Registru korisnika proračuna su:

1. Dječji vrtić "Mali princ" Bol
2. Općinska knjižnica "Hrvatska čitaonica" Bol
3. Centar za kulturu Općine Bol

JUO Općine Bol izrađuje upute za izradu Prijedloga financijskog plana proračunskih korisnika za trogodišnje razdoblje i dostavlja ih proračunskim korisnicima. Proračunski korisnici izrađuju Prijedloge financijskih planova sukladno dostavljenoj Uputi i dostavljaju ih JUO Općine Bol do rokova navedenih u uputama.

Načelnica će razmotriti i preispitati prijedloge financijskih planova i usporediti ih sa raspoloživim prihodima te preispitati opravdanost visine pojedinih rashoda. Prijedlog cjelovitog Proračuna JUO Općine Bol dostavlja Načelnici. Uravnoteženi Prijedlog proračuna Načelnica dostavlja Općinskom vijeću. Nakon usvajanja Prijedloga proračuna od strane Općinskog vijeća, JUO Općine Bol u najkraćem roku će izvijestiti proračunske korisnike o dodijeljenim sredstvima.

1.1. Namjenski i vlastiti prihodi proračunskih korisnika

Člankom 52. Zakona o proračunu propisana je obveza uplate **namjenskih prihoda i primitaka** koje ostvare proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračun jedinice. Namjenski prihodi i primici jesu pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene, prihodi od prodaje ili zamjene imovine u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, naknade s naslova osiguranja i namjenski primici od zaduživanja i prodaje dionica i udjela. Člankom 54. Zakona o proračunu utvrđuje se obveza uplate **vlastitih prihoda** proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu određene su razine financijskog izvještavanja i to:

- 21**-proračunski korisnik proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- 22**-proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- 23**-konsolidirani proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Razinu 21 označavaju pojedinačni financijski izvještaji proračunskih korisnika u kojima su sadržani i svi prihodi te rashodi navedenog korisnika. Financijski izvještaji razine 21 prikazuju prihode i rashode, bez obzira uplaćuju li se ili podmiruju sa jedinstvenog računa općine ili sa računa korisnika.

Razina 22 označava financijski izvještaj jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji obuhvaća prihode i rashode samo za općinu i one rashode koje općina financira iz svojih prihoda proračunskom korisniku. Ova razina financijskog izvještaja ne sadrži vlastite ili namjenske prihode proračunskih korisnika kao niti rashode korisnika koji se financiraju iz tih prihoda. Ovi prihodi i rashodi uključuju se u konsolidirano financijsko izvješće (razina 23). Novim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu koji se primjenjuje od 01. siječnja 2015. godine uveden je novi konto 367 na kojem se u financijskom izvještaju razine 22 evidentiraju rashodi proračunskih korisnika iz sredstava proračuna.

Razina 23 predstavlja konsolidirani financijski izvještaj jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadržava sve prihode i sve rashode jedinice, ali i prihode i rashode proračunskih korisnika u našoj nadležnosti.

1.2. Planiranje proračuna

1.2.1. Poslovanje preko jedinstvenog računa proračuna

Temeljem članka 50. st.2. Zakona o proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su imati jedinstveni račun proračuna koji se otvara i vodi u kreditnoj instituciji, a na kojem se ostvaruju svi priljevi i izvršavaju svi odljevi proračuna i proračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sustav poslovanja preko jedinstvenog računa proračuna podržava efikasno upravljanje viškovima i manjkovima proračunskog sustava, pruža točne i pravovremene informacije o novčanim tokovima proračuna i proračunskih korisnika, omogućava sveobuhvatnije i točnije projekcije likvidnosti te praćenje i nadzor nad naplatom prihoda i primitaka i drugih priljeva odnosno pravovremeno izvršavanje rashoda i izdataka i drugih odljeva, što osigurava realnije i kvalitetnije planiranje i izvršavanje proračuna.

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu dodatno je, kao nadogradnju jedinstvenom računu proračuna, propisao obvezu uvođenja Objedinjene glavne knjige proračuna, sustava koji, kao nadopuna postojećim Glavnim knjigama proračuna i Glavnim knjigama proračunskih korisnika, na jednom mjestu objedinjava podatke o poslovnim događajima iz Glavne knjige proračuna i Glavnih knjiga proračunskih korisnika iz nadležnosti proračuna.

Proračuni čiji su proračunski korisnici u trenutku stupanja na snagu Pravilnika poslovali preko jedinstvenog računa proračuna, bili su obvezni uspostaviti Objedinjenu glavnu knjigu proračuna do 1. siječnja 2025. Proračuni čiji proračunski korisnici u trenutku stupanja na snagu ovoga Pravilnika ne posluju preko jedinstvenog računa proračuna već preko vlastitih računa u poslovnim bankama, obvezni su uspostaviti Objedinjenu glavnu knjigu proračuna do 1. siječnja 2026.

Objedinjena glavna knjiga na razini nadležnog proračuna omogućava potpunije podatke i brži pristup podacima proračunskih korisnika potrebnih za praćenje dinamike stvaranja

rashoda i obveza proračunskih korisnika prema modificiranom načelu nastanka događaja, za bolje planiranje likvidnost proračuna i potrebu za zaduživanjem, te automatiziranu usklađenost podataka na eliminacijskim računima kod konsolidacije financijskih izvještaja proračuna te cjelovitije podatke za preliminarne izračune rezultata po završetku obračunskih razdoblja.

1.2.2. Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine, br. 1/2024)

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna u primjeni je od proračunskog procesa za razdoblje 2026.-2028. Odredbe Pravilnika odnose se na državni proračun, proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravilnikom se propisuje:

- način primjene modificiranog novčanog načela, odnosno modificiranog obračunskog načela u postupku planiranja i izvršavanja proračuna i financijskog plana,
- izgled i sadržaj, dostava i objava proračuna odnosno financijskog plana, rebalansa proračuna i financijskog plana te
- uvjeti i pravila preraspodjele sredstava proračuna

Primjena modificiranog obračunskog načela

U planiranju, izvršavanju i izvještavanju o izvršavanju financijskih planova i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave priznavanje i iskazivanje poslovnih događaja temelji se na primjeni modificiranog obračunskog načela. Navedeno znači da se prihodi planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni, a rashodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveze), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju.

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna sadrži detaljne odredbe vezane uz primjenu modificiranog obračunskog načela u izradi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sadržaj i izgled proračuna/financijskog plana

Sadržaj i izgled proračuna i financijskog plana propisan je člancima 14. do 24. te člancima 28. do 40. Pravilnika

1.2.3. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 158/23)

U pogledu planiranja proračuna i financijskih planova za 2026. i projekcija za 2027. i 2028. i nadalje, u postupku definiranja ekonomske klasifikacije, koriste se računi iz novog Računskog plana te kod planiranja poslovnih događaja primjenjuju se odredbe novog Pravilnika.

1.2.4. Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine, br. 44/2024)

Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije uređuje način planiranja i izvršavanja, povrat sredstava te evidentiranje i izvještavanje o sredstvima Europske unije u Republici Hrvatskoj. Odredbe Pravilnika primjenjivat će se za planiranje i izvršavanje, povrate sredstava te evidentiranje i izvještavanje o EU sredstvima za novo programsko razdoblje 2021.-2027. počevši od proračunskog ciklusa za razdoblje 2025. -2027.

JLP(R)S i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici mogu se javiti u ulozi korisnika projekta i/ili nositelja projekta. Korisnik projekta odgovoran je za provedbu projektnih aktivnosti, a nositelj projekta je jedan od korisnika projekta u projektu koji se provodi u partnerstvu više korisnika od kojih je jedan određen da bude nositelj projekta na čiji se račun uplaćuju sredstava i koji zatim sredstava prenosi na račune drugih korisnika u projektu.

1.2.5. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 4/24 i 122/25)

Pravilnik o proračunskim klasifikacijama donesen u siječnju 2025. u primjeni je od proračunskog ciklusa 2025. – 2027. U skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama iz siječnja 2025. kao i u skladu s prethodnim pravilnicima na razini državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koristile su se obvezne oznake izvora financiranja isključivo na razini razreda i to na sljedeći način:

- 1 opći prihodi i primici
- 2 doprinosi
- 3 vlastiti prihodi
- 4 prihodi za posebne namjene
- 5 pomoći
- 6 donacije
- 7 prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja
- 8 namjenski primici

Uz obvezne oznake izvora financiranja i na državnoj i na lokalnoj odnosno regionalnoj razini u prethodnom razdoblju postojale su vlastite oznake nižih razina izvora financiranja temeljene na Pravilniku o proračunskim klasifikacijama.

U nastavku se daje prikaz razreda i skupina izvora financiranja koje će se ujednačeno koristiti za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na sljedeći način:

1 Opći prihodi i primici

11 Opći prihodi i primici

3 Vlastiti prihodi

31 Vlastiti prihodi

4 Prihodi za posebne namjene

40 Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa

42 Prihodi od spomeničke rente

43 Ostali prihodi za posebne namjene

5 Pomoći

50 Pomoći iz državnog proračuna

51 Programi Unije

510 Programi Unije

52 Ostale pomoći

53 Darovnice

54 Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF)

56 Fondovi EU

561 Europski socijalni fond plus

562 Kohezijski fond

563 Europski fond za regionalni razvoj

564 Fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu

565 Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

566 Modernizacijski fond

567 Socijalni fond za klimatsku politiku

57 Ostali programi EU

575 Fond za azil, migracije i integraciju

577 Fond za pravednu tranziciju

578 Fond za unutarnju sigurnost

579 Fond za integrirano upravljanje granicama

58 Instrumenti EU nove generacije

581 Mehanizam za oporavak i otpornost - bespovratna sredstva

6 Donacije

61 Donacije

7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja

71 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja

8 Namjenski primici

81 Namjenski primici od zaduživanja

810 Namjenski primici od zaduživanja – ostali

Unutar razreda i skupina na kojima se evidentiraju EU sredstva, izmjenama i dopunama Pravilnika utvrđene su jedinstvene brojčane oznake izvora financiranja kako bi se osiguralo praćenje EU tijekova prema pojedinim EU programima i fondovima i to od uplate sredstava u državni proračun, zatim prijenosa sredstava iz državnog proračuna korisnicima EU projekata pa do utroška sredstava kod navedenih korisnika. S obzirom na značajna sredstva koja su Republici Hrvatskoj dostupna iz proračuna EU, klasifikacija izvora financiranja ima ključnu ulogu u praćenju EU tijekova odnosno ona daje odgovor na pitanje koliko se troši, iz kojih izvora dolazi novac za financiranje javnih potreba, u kojem opsegu se te potrebe sufinanciraju nacionalnim sredstvima, koliko iz vlastitog učešća, a koliko iz EU sredstava koja su na raspolaganju Republici Hrvatskoj.

Uz propisane obvezne razrede, skupine i podskupine Pravilnikom su predviđene i dodatne analitičke oznake izvora financiranja vezane uz EU tijekove te dodatne analitičke oznake izvora financiranja za pomoći koje se doznavaaju iz državnog proračuna. Upravno tijelo jedinice nadležne za financije i nadalje može uz brojčane oznake propisane

Pravilnikom dodijeliti podskupine odnosno dodatne analitičke oznake izvora financiranja za vlastite potrebe, ali samo unutar razreda 1, 3, 4, 6, i 7 te unutar podskupine 810.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici obvezni su izvore financiranja sukladno Pravilniku planirati najkasnije od proračunskog ciklusa za razdoblje 2027. – 2029. Međutim, Pravilnikom je primjena obvezna u planiranju i izvršavanju proračuna i financijskog plana od proračunskog ciklusa za razdoblje 2026. – 2028. za izvore financiranja unutar razreda 5 Pomoći i 8 Namjenski primici.

Jedinice i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici kod planiranja i izvršavanja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka koriste najniže razine izvora financiranja. Najniža razina izvora financiranja na kojoj se prikazuje prijedlog proračuna koji se upućuje predstavničkom tijelu na donošenje je razina skupine odnosno podskupine.

1.3. Izrada, predlaganje i donošenje financijskih planova prema Zakonu o proračunu

Sukladno člancima 38., 39. i 42. Zakona o proračunu **financijski plan proračunskog korisnika** usvaja se na **razini skupine ekonomske klasifikacije**. Slijedom navedenog proračunski korisnici prihode i primitke, rashode i izdatke za 2026. godinu iskazuju na razini skupine (**druga razina računskog plana**) isto kao za 2027. i 2028. godinu.

Zakon o proračunu u članku 29. propisuje obvezu da proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u **Općem dijelu proračuna u Računu prihoda i rashoda, rashode iskažu i prema funkcijskoj klasifikaciji**.

Zakon o proračunu u članku 29. i u članku 34. propisuje da **Opći dio financijskog plana proračunskih korisnika** obvezno sadrži i **sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja**.

Člankom 37. Zakona o proračunu propisano je ako **proračunski korisnici** ne mogu **preneseni manjak** podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi **višegodišnji plan uravnoteženja** za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Isto tako, ako **proračunski korisnici** ne mogu **preneseni višak**, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se **višegodišnjim planom uravnoteženja** za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

Zakon o proračunu u članku 36. propisuje obvezu **proračunskim korisnicima za izradu obrazloženja** i to **obrazloženje uz opći dio financijskog plana i obrazloženje uz posebni dio financijskog plana**.

1.4. Izrada financijskog plana proračunskih korisnika

Financijski plan proračunskog korisnika sastoji se od općeg i posebnog dijela, te obrazloženja proračuna.

Opći dio financijskog plana sastoji se od ***sažetka računa prihoda i rashoda*** (ukupni prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine), ***sažetka računa financiranja*** (ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova), ***računa prihoda i rashoda*** (ukupni prihodi i rashodi iskazani prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine, ukupni rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji), ***računa financiranja*** (ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja i izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji na razini skupine), ***prenesenog višak ili prenesenog manjka prihoda nad rashodima*** (ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, financijski plan sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima) i ***višegodišnjeg plana uravnoteženja*** (ako proračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi, ako proračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se financijski plan donosi).

Posebni dio financijskog plana sastoji se od ***plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika*** iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Obrazloženje financijskog plana sastoji se od ***obrazloženja općeg i posebnog dijela financijskog plana*** (obrazloženje općeg dijela proračuna sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna i obrazloženje prenesenog manjka odnosno viška proračuna, obrazloženje posebnog dijela proračuna temelji se na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja).

Temeljem zahtjeva nadležne jedinice, proračunski korisnici mogu izrađivati prijedlog financijskog plana na razini odjeljka (četvrta ili peta razina računskog plana). Međutim, upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obvezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2026. godinu i projekcije za 2027. i 2028. na razini skupine (druga razina računskog plana). Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su, kao i prethodnih godina, u svom financijskom planu iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.

1.5. Vremenska dinamika izrade financijskih planova i proračuna za razdoblje od 2025. godine do 2027. godine

Rok za dostavu financijskog plana proračunskog korisnika Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Bol je 22. listopada 2025. godine.

Konačna izrada Nacrta prijedloga Proračuna za 2026. godinu, projekcije za razdoblje od 2027.-2028. te Nacrt prijedloga Odluke o izvršavanju proračuna za 2026. treba biti

izrađena do 15. studenog 2025., zajedno sa svim ostalim obveznim planovima i dostavljena načelnici na prihvaćanje.

Temeljem članka 40. stavka 2. Zakona o proračunu, općinska načelnica utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija, te ih podnosi predstavničkom tijelu na donošenje do 01. prosinca tekuće godine.

1.6. Izmjene i dopune financijskog plana

Sukladno odredbama Zakona o proračunu izmjenama i dopunama financijskog plana mijenja se isključivo usvojeni plan za tekuću proračunsku godinu. Na postupak donošenja izmjena i dopuna financijskog plana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja financijskog plana. Izmjenama i dopunama financijskog plana ne mogu se umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primici i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u financijskom planu, izmjenama i dopunama financijskog plana moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka. Uz svake izmjene i dopune financijskog plana obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna financijskog plana (općeg i posebnog dijela).

Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. detaljno su obrazloženi postupci izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moguće je izraditi na sljedeće načine:

- Kada je riječ o promjenama u financijskom planu proračunskih korisnika koje su vezane uz financiranje iz izvora općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog lokalnog proračuna, izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika nisu moguće bez suglasnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna u čijoj je proračunski korisnik nadležnosti.
- Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika vezane uz "fleksibilne" izvore" (vlastite i namjenske prihode i primitke) moguće je urediti na različite načine uz suglasnost jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Preporuka je da jedinice odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razrade proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a svi proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su uskladiti svoj financijski plan s izmijenjenim i dopunjenim nadležnim proračunom.

1.7. Transparentnost proračuna

Novim Zakonom o proračunu propisana je obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava. Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan

pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju se u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) propisano je da su općina, grad i županija dužne na svojim mrežnim stranicama javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive. Zakonom o proračunu također je propisano da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive. Objava informacija, propisana Zakonom o proračunu, podrazumijeva najmanje objavu isplata iz proračuna, odnosno financijskog plana tijekom proračunske godine, objavu podataka o isplatitelju i vrsti rashoda, odnosno izdatka te objavu podataka o primatelju sredstava, uključujući i njegov osobni identifikacijski broj, naziv pravne osobe, odnosno ime i prezime fizičke osobe, osim informacija koje predstavljaju klasificirani podatak prema zakonu kojim je uređena tajnost podataka i informacija čija bi objava bila protivna posebnim propisima.

Voditeljica odsjeka za financije i proračun

Nives Mošić